

OLGU: B.D. 13 yaşında, İlköğretim 7. sınıf öğrencisi, yedi kardeşin altıncısı. Anne ve babası eşliğinde, sınavlarla ilişkili olarak ortaya çıkan rahatsız edici gastrointestinal belirtiler, kafasının durmuş gibi olması hissi ve eşlik eden yoğun endişe hali şikayetleri ile başvurdular. Öyküden hastamızın ailenin okulda başarılı olan tek çocuğu olduğu, sürekli yarış içinde olduğu bir arkadaşı olduğu, bir türlü birinci olamadığı, özellikle babanın her sınav sonrası “bu seferde mi geçemedin onu” şeklinde söylemleri olduğu, bir defasında okul rehber öğretmeninin “görüyorsun işte ne yapsan geçemiyorsun, kabul et artık bu durumu, herkesin zeka seviyesi bir olmaz” şeklinde konuşması olduğu ve bu konuşmadan sonra kendine güveninin azaldığı ve her sınav öncesi aklına geldiği öğrenildi. Çok sayıda olumsuz anı ve ilişkili olumsuz bilişleri nedeni ile EMDR uygulamasından fayda görebileceği düşünüldü. 3 seans EMDR uygulaması sonrasında SUD (Subjective Unit of Disorder) düzeyleri “0” seviyesine inerken VOC (Validity of Cognition) düzeyleri “7” seviyesine yükseldi. Altı ay sonraki kontrolünde sınavla ilişkili aşırı uyarılmışlık belirtilerinin rahatsız edici düzeyde tekrarlamadığı, sınav sırasındaki endişe halindeki belirgin azalmanın devam ettiği öğrenildi.

TARTIŞMA: Sınav kaygısına müdahalede EMDR önerilen yöntemler arasındadır. Detaylı öykü ile olumsuz travmatik deneyimlerin ve ilişkili olumsuz bilişlerin tespit dildiği olgularda EMDR’nin tek başına etkin bir müdahale yöntemi olabileceği akıldaki bulundurulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: EDMR, sınav kaygısı, tedavi

Kaynaklar

- Maxfield L, Melnyk WT (2000) Single session treatment of test anxiety with eye movement desensitization and reprocessing (EMDR). *Int J Stress Manage* 7:87–101.
- Ergene T(2003) Effective interventions on test anxiety reduction: a meta-analysis. *Sch Psychol Int* 24: 313–28.

PB-160

PSİKOZ İÇİN KLİNİK RİSK GRUBUNDAKİ BİREYLERDE NEGATİF BELİRTİ DÜZEYİNİN BİLİŞSEL BELİRTİLER VE İŞLEVSELLİKLE İLİŞKİSİ

Uğur Çakırkılıç, Çağdaş Yokuşoğlu, Hatice Kaya, Öznur Bülbül, Can Uğurpala, Ceylan Ergül, Vehbi Alp Üçok

İstanbul Üniversitesi, Psikiyatri Anabilim Dalı, İstanbul

AMAÇ: Şizofreni hastalarında bilişsel ve negatif belirtilerin işlevsellikteki bozulmayla ilişkili olduğu bilinmektedir. Psikoz için risk grubundaki bireylerde de gerek negatif belirtilerin gerekse bilişsel test performansının mesleki ve sosyal işlevsellikle ilişkili olduğu bildirilmiştir.

YÖNTEM: Bu çalışmada psikoz için risk (PİR) grubundaki 66 bireyin ilk başvuru sırasındaki negatif belirti düzeyinin bilişsel test performansı ve işlevsellikle ilişkisini inceledik. Negatif belirti düzeyi Negatif Belirtileri Değerlendirme Ölçeğiyle (NBDÖ), pozitif belirti düzeyi Pozitif Belirtileri Değerlendirme Ölçeğiyle (PBDÖ) ölçüldü. Bilişsel işlevler Rey Sözel Öğrenme ve Bellek testi, Wisconsin Kart Eşleme Testi, Sayı Dizisi Testi, İz sürme testi, 2-geri testi, Stroop testinden oluşan bir bataryayla ölçüldü. Bireyler bu değerlendirme sırasında antipsikotik kullanmıyordu. Bireylerin başvuru öncesi bir ay içinde işlerini (çalışma/öğrencilik) yapıp yapmadıkları ve İşlevselliğin Genel Değerlendirilmesi (İGD) puanı kaydedildi.

BULGULAR: Başlangıçtaki İGD puanı NBDÖ’yle korelasyon gösterirken ($r=-0.58$, $p<0.001$) PBDÖ skoruyla ilişkili bulunmadı. NBDÖ skoru ile sadece İz sürme Testi-B skoru arasında korelasyon saptandı ($r=0.41$, $p=0.001$). Başvuru öncesi son bir ayda işine devam

edenlerde NBDÖ skoru daha düşüktü (34.4 vs 48.4 , $p<0.001$). Bu gruptakilerin İz sürme testi-B ($p=0.03$) ve Stroop testi kelime okuma skorları ($p=0.02$) diğerlerinde iyiydi. Lojistik regresyon analizinde global bilişsel test skoru başvurudan önceki mesleki işlevsellikle bağımsız katkıda bulunan tek değişkendi. Linear regresyon analizindeyse başlangıçtaki NBDÖ skoru İGD skoruna bağımsız katkıda bulunan tek değişken olarak belirirken PBDÖ, eğitim süresi, global bilişsel performans skoru ve DUP ilişkili bulunmadı.

SONUÇ: Bulgularımız PİR grubunda negatif belirtilerle bilişsel işlev düzeyi arasında zayıf bir ilişki bulunduğunu, bilişsel belirtiler özellikle mesleki işlevsellikle ilişkiliyken negatif belirtilerin global işlevsellik düzeyiyle ilişkili olduğunu göstermektedir

Anahtar Kelimeler: Bilişsel, şizofreni, psikoz

Kaynaklar

- Meyer EC, Carrión RE, Cornblatt BA ve ark. (2014) The relationship of neurocognition and negative symptoms to social and role functioning over time in individuals at clinical high risk in the first phase of the North American Prodrome Longitudinal Study. *Schizophrenia Bulletin*, 40:1452-61.
- Keefe RS, Perkins DO, Gu H (2006) A longitudinal study of neurocognitive function in individuals at-risk for psychosis. *Schizophr Res* 88(1-3): 26-35. Epub 2006 Aug 22.

PB-161

SOMATİK ŞİKAYETLERLE BAŞVURAN BİR OLGUDA GEÇMİŞ TRAVMAYI ÇALIŞMANIN KLİNİK YARARLARI

Alişan Burak Yaşar¹, Serap Erdoğan Taycan¹, Ebru Ecem Tavacıoğlu³, Ayşe Enise Abamor³, Önder Kavakçı²

¹Haydarpaşa Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Psikiyatri Kliniği, İstanbul

²Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi, Psikiyatri Anabilim Dalı, Sivas

³İstanbul Şehir Üniversitesi, Psikoloji Bölümü, İstanbul

AMAÇ: Travma Sonrası Stres Bozukluğu (TSSB); girici düşünceler ve anılar, rüyalar, flashbackler aracılığıyla ya da hatırlatıcılara maruz kalındığında hissedilen sıkıntı ile travmatik olayın tekrar deneyimlenmesi olarak nitelendirilir. Göz Hareketleriyle Duyarsızlaştırma ve Yeniden İşleme (EMDR); yanlış şekilde depolanan travmatik anıların yeniden işlenmesine dikkat çeken etkili bir psikoterapi yöntemidir. EMDR’da tedavinin odak noktası bu deneyimlerin doğrudan ilgili duyguların, düşüncelerin ve somatik tepkilerin bozukluktan sağlığa doğru olan değişimidir. Bu sunumda somatik şikayetler ile kliniğe gelip travma öyküsü fark edilen olgunun EMDR tedavisi tartışılacaktır.

OLGU: 22 yaşındaki kadın hasta kliniğimize uykusuzluk, uykuya dalmada zorluk çekme, aşırı stres, kaygı, heyecan gibi anksiyete şikayetleri ve buna bağlı bulantı/kusma, mide kasılması, iştahsızlık gibi somatik yakınmalar ile kendi isteğiyle başvurmuştur. Hastanın seans öncesi görüşmesinde, 12 yaşındayken başından geçen bir trafik kazası sonucu erkek kardeşini kaybettiği tespit edildi Bu travmatik anı ele alınarak EMDR seansına başlandı. Seans sonrasında Beck Depresyon Ölçeği (BDÖ) puanı 17 puandan 12’ye, Klinisyen Tarafından Uygulanan Travma Sonrası Stres Bozukluğu Ölçeği(CAPS) puanı 70 puandan 45’e düşmüş, Beck Anksiyete Ölçeği(BAÖ) puanı ise 12 puanda aynı kalmıştır. Seansın başında 4 olan “herkesin başına gelebilen bir şey benim de başıma gelebilir, elimden geleni yaptım” olumlu inancı,